

Raadgevende Interparlementaire Beneluxraad

Plenumvergaderingen van 21 & 22 maart 2014

De Raadgevende Interparlementaire Beneluxraad (afgekort “Beneluxparlement”) hield op 21 en 22 maart 2014 te Luxemburg zijn lentezitting onder het voorzitterschap van de heer Oberweis. De heer Schmit, Luxemburgs minister van Arbeid, Werkgelegenheid en Sociale en Solidaire Economie stelde er de besluiten voor van de sociale Topontmoeting van de Benelux van 13 februari 2014.

Strijd tegen sociale dumping

Het gaat hier om de eerste Topontmoeting van de regeringsleiders van de drie Beneluxlanden die uitsluitend aan sociale kwesties was gewijd. De drie landen hebben af te rekenen met sociale dumping, vooral in de bouwsector, maar ook in de transportsector (vooral in Neerland) en in de sector van de slachthuizen (vooral in België).

De Europese Richtlijn 96/71/EG betreffende de terbeschikkingstelling van werknemers met het oog op het verrichten van diensten garandeert een vrije verstrekking van diensten door niet-nationale ondernemingen en dat is heel goed. Die bedrijven moeten zoals de andere ondernemingen het minimumloon, de arbeidstijd, enz., naleven, maar in tal van gevallen heeft het Europees Hof van Justitie een uitspraak gedaan waarbij het economisch belang zwaarder woog dan de sociale aspecten, en dat is veel minder positief.

Die Richtlijn is niet precies genoeg wat de controlemiddelen betreft. Men heeft vastgesteld dat Duitse slachthuizen een beroep doen op werknemers die in erbarmelijke omstandigheden en tegen een hongerloon moeten werken. Dat is de reden waarom het Europees Parlement de heer Barroso en de Europese Commissie heeft verzocht de richtlijn met een aanvullende richtlijn te versterken. Het Grieks voorzitterschap van de Unie is erin geslaagd een compromis te vinden waarbij de commissie ad hoc van het Europees Parlement zich heeft aangesloten. De Staten van de Unie zullen opnieuw controles kunnen invoeren wanneer de dumpingpraktijken blijven toenemen en de opdrachtgever zal verantwoordelijk zijn voor de firma's die hij aanneemt (principe van de verticale verantwoordelijkheid).

Het is in die context dat op 13 februari de sociale Topontmoeting van de Benelux werd gehouden. De heer Di Rupo, Eerste Minister van België, had al drie maanden voordien de sociale dumping aangeklaagd op de Europese Top te Parijs die aan de werkloosheid van de jongeren was gewijd. Op de Top van 13 februari hebben de drie Beneluxlanden beslist ter zake overleg te plegen en mee te werken aan een versterking van een socialer Europa. De arbeidsinspecties van de drie landen, die rechtstreeks met de controle zijn belast, zullen hun inspanningen beter moeten coördineren om beter te kunnen bestraffen en de drie landen zullen bij de omzetting van de nieuwe richtlijn moeten samenwerken.

De heer Schmit wees erop dat het Groothertogdom Luxemburg een werkgroep heeft opgericht waarin de vakbonden en de werkgevers uit de bouwsector zijn vertegenwoordigd die ervoor moet zorgen dat efficiëntere straffen worden opgelegd, billijke arbeidsvoorwaarden worden gehanteerd en oneerlijke concurrentie wordt voorkomen. Hij benadrukte het belang en de noodzaak van de samenwerking van de drie Beneluxlanden in deze materie waarin de Benelux zijn rol van voortrekker en proeftuin kan spelen.

De heer Collard (België) die de Topontmoeting een goede zaak vond, beklemtoonde de discriminaties waarvan de bedrijfsleiders die er niet in slagen die dumping het hoofd te bieden, het slachtoffer zijn en vroeg dat de drie Beneluxlanden aan de concretisering van de aanvullende richtlijn zouden meewerken. De heer Lebrun (België) betreurde de ontsporingen die het vrij verkeer van personen met zich brengt; toch was hij van oordeel dat dat euvel helemaal niet met minder Europa (sluiten van de grenzen) maar met meer Europa moet worden verholpen. De heer Negri (Luxemburg) stelde de oprichting van een Benelux Arbeidsagentschap voor, maar dat voorstel stuitte op tegenkanting van minister Schmit en van mevrouw de Caluwé (Nederland) aangezien volgens hen het gevaar bestaat dat zo'n instelling niet van het niveau van de Benelux naar dat van Europa kan worden overgeheveld.

De heer Schmit antwoordde aan de sprekers. Vandaag, zo stelde hij, hebben de KMO's het zo moeilijk dat ze meer controle eisen. De toestand is dus zonder meer ernstig. Europa verkeert in gevaar, een vroegere Europees commissaris voor de mededinging, de heer Monti, acht het noodzakelijk dat voor een socialer Europa wordt geijverd.

De omzetting van de aanvullende richtlijn zal het vrij verkeer of het vrij verrichten van diensten niet beperken. Het is enkel de bedoeling de fraude aan te pakken. En de Benelux zorgt ervoor dat het dossier vordert. Er werden drie werkgroepen opgericht. De eerste beoogt de ontmanteling van fictieve structuren, die ondernemingen zijn niet meer dan een postbus - bijvoorbeeld in Cyprus - die - bijvoorbeeld in België - met Roemenen werken. Het is onaanvaardbaar dat de autoriteiten niet willen weten wie de echte dienstverlener is; wat van de privésector wordt geëist, moet ook van de openbare sector, de Staat tot op het plaatselijke niveau, worden geëist. De heer Schmit acht het dan ook wenselijk dat in het Groothertogdom Luxemburg de coördinatie tussen de arbeidsinspectie en de onderscheiden ministeries verbetert. Nederland zou de controle van de vrachtwagenchauffeurs en hun rijtijden moeten verbeteren, het gaat hier om de veiligheid van ons allen.

Een tweede werkgroep zal zich buigen over de uitzendbureaus: wie de regelgeving niet naleeft kan worden bestraft.

De derde werkgroep, ten slotte, zal nagaan hoe de rechthebbenden op een sociale uitkering de bestaande regels naleven; ook op dat gebied is overleg noodzakelijk.

De heer Schmit is tot slot van oordeel dat de nieuwe Europese Commissie die dit jaar zal aantreden de sociale kwesties prioritair moet aanpakken.

Arbeidsmobiliteit

De werkgelegenheid in de drie Beneluxlanden zou ook winnen bij een grotere mobiliteit. De verenigde commissies Duurzame Ontwikkeling /persoonsgebonden aangelegenheden en Duurzame Ontwikkeling / territoriaalgebonden aangelegenheden van het Beneluxparlement hebben op 7 februari een hoorzitting gehouden met de heer Beets, adviseur van het secretariaat-generaal van de Benelux Unie inzake de grensoverschrijdende arbeidsmobiliteit. De heer Senesael (België) stelde in dat verband een tussentijds verslag voor. Er zijn op dit ogenblik ongeveer 83.000 grensarbeiders : 35.000 Belgen werken in het Groothertogdom Luxemburg en 33.000 in Nederland; 14.000 Nederlanders werken in België en een duizend Luxemburgers werken in België. Het is op het plaatselijk niveau dat de meeste belangstelling voor dat verschijnsel lijkt te bestaan, maar de samenwerking is het meest efficiënt op het gewestelijk niveau.

Op het portaal Benelux zijn al gegevens beschikbaar over de beschikbare banen en de verzekeringen, maar er moet een formele structuur in het leven worden geroepen, een strategische stuurgroep. De regelgevingen moeten worden aangepast. Het Beneluxparlement zal zich in juni over een aanbeveling ter zake uitspreken.

De heer Siquet (België) herinnerde eraan dat het hier om een recurrente vraag van het Beneluxparlement gaat. De grensarbeiders beschikken evenmin als de gepensioneerden over een lobby en het is dus aan de beleidsmensen om de problemen op te sporen en oplossingen aan te reiken. België onderhandelt om een dubbele belasting te voorkomen. Men denkt meer bepaald aan de buitenlandse rente. De grensarbeiders zijn toekomstige gepensioneerden en een onzekere toekomst doet de zorgen toenemen.

Mevrouw Tilmans (België) benadrukte de levenskwaliteit van de plattelandsgebieden die een troef is voor de ondernemers en de werknemers. De mobiliteit zou een nieuw evenwicht tussen de steden en de plattelandsgebieden mogelijk moeten maken en aldus een vlucht naar de steden kunnen voorkomen.

Erkenning van diploma's

Een andere factor die de mobiliteit van de werknemers ten goede kan komen is de erkenning van de diploma's. Het Beneluxparlement hield in dat verband op 14 maart 2014 in het Parlement van de Duitstalige Gemeenschap te Eupen een conferentie waarvan mevrouw Creutz (België) de besluiten voorstelde.

De erkenning van de diploma's blijft tussen de Beneluxlanden een zeer complexe aangelegenheid. Er zijn natuurlijk verscheidene bilaterale akkoorden, maar er is nood aan een coherent en een eenvormig Benelux kader. Ofwel worden de landen het eens over een verbetering van de procedures, maar dat dreigt een werk van lange adem te worden. Ofwel kiest men voor de automatische erkenning van de diploma's, een formule die eenvoudiger is en een ernstige besparing betekent, zowel voor de overheid als voor de burgers. De Beneluxlanden zouden op die manier in het Bolognaproces het voortouw kunnen nemen.

Er moet een onderscheid worden gemaakt tussen de erkenning van de diploma's en de erkenning van de beroepskwalificaties. In laatstgenoemd geval dient men zich af te vragen of iemand die een beroep in een land uitoefent het ook in een ander land mag uitoefenen. Van 2000 tot 2012 waren er 23.000 dossiers in België, 11.000 in Nederland en 6.000 in het Groothertogdom Luxemburg.

Wanneer het beroep gereguleerd is in het ontvangende land en in het land van oorsprong, dient de opleidingstitel bekomen in het land van oorsprong minstens gelijkwaardig te zijn aan de titel in het ontvangende land. In geval van een groot verschil tussen de titels, kan het ontvangende land de erkenning van kwalificaties ondergeschikt maken aan een compensatiemaatregel zoals een proeve van bekwaamheid of een in de tijd beperkte (maximum drie jaar) aanpassingsstage..

Wanneer het beroep niet is gereguleerd in het land van oorsprong maar wel in het ontvangende land moet de opleiding in het land van oorsprong minstens gelijkwaardig zijn aan de titel die in het land van oorsprong is vereist en de aanvrager moet een bewijs van een voltijdse beroepservaring van meer dan een jaar voorleggen.

In de industrie, het ambacht en de handel, is de toegang tot het beroep niet afhankelijk van een titel, maar van een beroepservaring. En voor de gereguleerde beroepen van arts, verpleger, tandarts, dierenarts, verloskundige, apotheker en architect (de "Big 7") geeft de Europese richtlijn een definitie van de minimale opleidingscriteria. De diploma's worden in de Europese Unie automatisch erkend, maar de werkgever kan een test met betrekking tot de kennis van de taal en van de beroepsomgeving opleggen.

Kortom, zowel de werknemers als de werkgevers worden met tal van problemen geconfronteerd. De Beneluxlanden zouden een initiatief kunnen nemen in het kader van de omzetting van de nieuwe Europese richtlijn van 20 november 2013 met betrekking tot dit dossier, de regelgeving inzake de beroepen kunnen harmoniseren en gezamenlijke opleidingsprincipes kunnen vaststellen.

De heer Dondelinger, eerste adviseur van de regering op het departement hoger onderwijs bij het Luxemburgs ministerie van hoger onderwijs en onderzoek, nam deel aan de bespreking namens de heer Meisch, Luxemburgs minister van Onderwijs. Hij herinnerde eraan dat deze kwestie wordt besproken op Europees niveau en in de UNESCO. Naast de overeenkomst van Lissabon en de Europese richtlijn 2005/36 betreffende de erkenning van de beroepskwalificaties, moet ook rekening worden gehouden met de onaantastbare autonomie van de universiteiten. Men heeft beslist dit onderwerp op het niveau van de Benelux te behandelen omdat de Belgische en de Nederlandse universiteiten tot de beste ter wereld behoren, ze zijn beter dan de Duitse universiteiten en veel beter dan de Franse universiteiten. Vandaar de noodzaak van een excellentieruimte voor het Benelux onderwijs waar onze studenten dankzij een grensoverschrijdende ruimte mobiel zouden kunnen zijn. De OESO en de Verenigde Staten hebben aangetoond dat minder regulering in de erkenning van de diploma's tot met meer banen leidt.

De heer Postema (Nederland) sprak zich uit voor een automatische erkenning van de diploma's en voor een brede eenheidsruimte voor het onderwijs in de Benelux.

De heer Draps (België) herinnerde eraan dat het Beneluxparlement de jongste tien jaar de regeringen van de drie landen vier aanbevelingen over dit onderwerp heeft bezorgd dat, zoals het monster van Loch Ness, geregeld de kop opsteekt. Vooral Europa, dat alomvattende oplossingen die gelden voor de achtentwintig Staten van de EU wil opleggen, ligt aan de basis van dat immobilisme. De werkzoekenden, meer bepaald de studenten, zijn daarvan het slachtoffer. En de heer Draps stelt zoals de heer Negri (Luxemburg) voor dat ter zake een vijfde aanbeveling zou worden uitgewerkt.

De heer Dondelinger antwoordde aan de sprekers. In de Verenigde Staten is een academische erkenning geldig in alle Staten. Waarom zouden we niet hetzelfde doen? Erkenning van diploma's tast de diversiteit niet aan. Er moet ook minder worden gereguleerd, al weten we dat de vakbonden zullen vagen of werkgelegenheid die met minder regulering tot stand komt, duurzaam zal zijn. Aan de Europese Unie moet dus worden gezegd welke de aard van de regulering dient te zijn, maar het kan niet worden ontkend dat in Europa de specialisatie te groot is.

De Beneluxlanden moeten zich laten leiden door het voorbeeld van de Balkan waar het Bolognaproces sneller vordert.

De voorzitter, de heer Oberweis, stelde tot besluit voor dit onderwerp te bespreken met de Noordse Raad en de Baltische Assemblee tijdens de plenaire zitting van de maand juni en er een aanbeveling voor te stellen.

De functie van ombudsman

Het probleem van de erkenning van de diploma's is een voorbeeld van een grensoverschrijdend dossier dat op het bureau van de ombudsmannen belandt. De heer Draps (België) stelde het verslag voor van de vergadering met de ombudsmannen van de drie landen over het grensoverschrijdend aspect van de klachten die de Benelux Unie op 10 februari te Brussel heeft gehouden. Naast de ombudsman van de Benelux, zijn er zeven parlementaire ombudsmannen: een in Nederland, een in Luxemburg en vijf in België. De functie van de Benelux ombudsman werd in 1987 opgericht, en tussen 1987 en 2002 werden slechts een zestigtal klachten ingediend. Verleden jaar werd slechts een enkele klacht ingediend, maar de functie van Benelux ombudsman zal niet worden afgeschaft; voortaan zal zijn taak er enkel in bestaan de klachten aan de andere ombudsmannen over te zenden.

De heer Bertrand, ombudsman van Wallonië en van de Federatie Wallonië-Brussel, lichtte namens mevrouw Err, ombudsvrouw van het Groothertogdom Luxemburg, de rol van de ombudsmannen toe. De rol van de parlementaire ombudsmannen bestaat erin de klachten van de burgers te behandelen en de wetgevende macht aanbevelingen te verstrekken. Eigenaardig genoeg is gebleken dat er veel minder klachten voor grensoverschrijdende problemen dan klachten voor transnationale problemen zijn. Het kan niet worden ontkend dat het verdrag dat de dubbele belasting tussen Nederland en België moet voorkomen veel problemen uit de wereld heeft geholpen.

De ombudsmannen wensen actiever samen te werken met het Beneluxparlement, dat op dat vlak een coördinerende rol kan spelen.

Diplomatieke samenwerking

De heer Hendrickx (België) stelde een tussentijds verslag voor van de commissie Buitenlandse Vraagstukken over de samenwerking tussen de ambassades en de consulaire diensten van de Benelux.

Die samenwerking heeft drie aspecten. Op het niveau van de consulaire diensten zorgen de partners ervoor dat ze elkaar hier en daar vertegenwoordigen. Er is ook het gezamenlijk huren van infrastructuur dat tal van voordelen biedt, zoals een daling van de kosten en vruchtbare ontmoetingen. Ten slotte is er ook het politiek aspect, het overleg tussen de drie ministers van Buitenlandse Zaken die geregeld bijeenkomen om met een stem op de internationale vergaderingen te spreken. Zo heeft de Benelux op dit ogenblik een stem in de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties aangezien een van de huidige leden het Groothertogdom Luxemburg is. Het ligt voor de hand dat het overleg tussen de drie ministers het gewicht van de Benelux in de internationale organisaties vergroot.

Gasvoorziening in de Benelux

Namens de verenigde commissies Financiën, Mobiliteit en Duurzame Ontwikkeling bracht de heer Draps (België) een tussentijds verslag uit over de gevolgen van de geleidelijke uitputting van de aardgasreservoirs in Nederland. Het is zo dat 27 % van het gas dat in België wordt verbruikt L-gas is afkomstig van Nederland en dat de uitvoer van Nederlands aardgas geleidelijk zal afnemen en in 2030 een einde zal nemen.

De verenigde commissies hebben verscheidene hoorzittingen gehouden. Mevrouw Crabs, secretaris-generaal van de Koninklijke Vereniging van Belgische gasvaklieden, herinnerde eraan dat in de jaren 1930 stadsgas geproduceerd werd met steenkool in de gasfabrieken en in de jaren 1950 aardgas werd ontdekt in Slochteren, nabij Groningen (Nederland) van waar het sinds 1967 in België wordt ingevoerd. Het is een arm gas van het type L. Gelet op de groeiende vraag wordt ook gas ingevoerd uit Algerije, Noorwegen, het Verenigd Koninkrijk, Qatar, enz., zonder Rusland (rijk gas, van het type H) te vergeten.

België beschikt over een L-netwerk en een H-netwerk, maar het L-gas en het H-gas mogen niet worden gemengd. Het netwerk van Fluxys zal aan de landsgrenzen moeten worden aangepast om de overgang van Nederlands L-gas naar H-gas mogelijk te maken.

De commissies hoorden ook de heer Wim van 't Hof, *themacoördinator Gasmarkt* van het Nederlands ministerie van Economische Zaken. Als gevolg van de toenemende seismische intensiteit in de streek van Groningen heeft de Nederlandse regering begin 2014 een jaarlijkse beperking van de gaswinning in de gasvelden van Friesland voorgesteld. De langlopende contracten zullen echter worden nageleefd.

Gelet op die evolutie stelde de heer Oberweis, voorzitter van het Beneluxparlement, voor onverwijld na te denken over de gasvoorziening in de Benelux, een probleem dat moet gezien worden in het kader van de internationale spanning die het gevolg is van de recente bezetting van de Krim door de grote gasimporteur, Rusland.

Vislood

Namens de verenigde commissies Economie, Landbouw en Visserij en Duurzame Ontwikkeling stelde mevrouw Vermeulen (België) een tussentijds verslag voor over de beperking van het gebruik van vislood. De verenigde commissies hielden een hoorzitting met de heer Lobée, van de naamloze vennootschap *Modified Materials* (Nederland), de heren Van Bouwel en Timp, van de vzw “Ecoduikers”, en mevrouw Bartelink, van de Nederlandse stichting “Duik de Noordzee schoon”. Naar aanleiding van die hoorzittingen zal mevrouw Vermeulen een voorstel van aanbeveling voorleggen die ertoe strekt het gebruik van vislood te beperken en het gebruik van milieuvriendelijke alternatieven te bevorderen.

Werking van het Beneluxparlement

Een werkgroep “Werking van het Beneluxparlement » is in 2013 herhaaldelijk bijeengekomen nadat de Tweede Kamer der Staten-Generaal van Nederland op het Beneluxparlement kritiek had uitgebracht. Na afloop van de werkzaamheden van die werkgroep nam het Beneluxparlement in december 2013 een aanbeveling aan waarin de drie regeringen verzocht worden de nodige aanpassingen aan te brengen aan het ontwerpverdrag tot herziening van de Overeenkomst van 1955 tot instelling van het Beneluxparlement, de meerwaarde van de Beneluxsamenwerking te beklemtonen en open te staan voor een dialoog met het Beneluxparlement om tot een betere politieke sturing te komen.

Op 29 januari 2014 overhandigde een afvaardiging van het Beneluxparlement geleid door zijn ondervoorzitter, mevrouw Detiège (België), deze aanbeveling in Den Haag aan de heer Timmermans, Nederlands minister van Buitenlandse Zaken en voorzitter van het Benelux comité van ministers. De heer Timmermans verheugde zich over die reactie van het Beneluxparlement en sloot er zich bij aan. Hij nam tevens met genoegen akte van de aanstelling van de heer Blom, gewezen lid van het Beneluxparlement als communicatietussenpersoon van de Benelux Unie. Tot slot gaf de heer Timmermans aan dat eventueel nog wijzigingen kunnen worden aangebracht aan het ontwerpverdrag tot herziening van de Overeenkomst van 1955.

Een zitting zal worden georganiseerd waarop aan de nieuwe leden van het Beneluxparlement een overzicht zal worden bezorgd van de werking van de Benelux (Unie en Parlement).

Territoriale samenwerking

Namens de verenigde commissies voor Buitenlandse Vraagstukken en Grensoverschrijdende Samenwerking, stelde de heer Roegiers (België) een tussentijds verslag voor over de Belgische groepering voor territoriale samenwerking (BGTS).

De drie Beneluxlanden hebben op 20 februari 2014 een nieuwe overeenkomst inzake de grensoverschrijdende en interterritoriale samenwerking ondertekend. De BGTS is zeer soepel en de samenwerking zal voortaan worden uitgebreid tot de buurlanden, Duitsland, Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk. De Benelux werkt al samen met buurregio's, inzonderheid in Duitsland met Noordrijn-Westfalen en in Frankrijk met Picardie-Nord-Pas-de-Calais.

De heer Senesael (België) lichtte het Beneluxparlement in over zijn contacten met de Regio Nord-Pas-de-Calais. In juni zou te Rijsel of te Kortrijk een eerste overlegvergadering kunnen worden gehouden.

De heer Taverne (Nederland), die wegens ziekte was verhinderd, kon de stand van zaken niet toelichten met betrekking tot de problematiek van de IJzeren Rijn die hij namens de Benelux samen met Noordrijn-Westfalen moet onderzoeken.

Rekeningen 2013

In 2013 heeft het Beneluxparlement 536.646 € gekost voor een begroting die aanvankelijk op 641.854 € was geraamd, waardoor een overschot van 105.208 € kon worden geboekt. Het Beneluxparlement zal opnieuw te Luxemburg in plenumvergadering bijeenkomen op 20 en 21 juni en 12 en 13 december 2014.
